Oide

Tacú leis an bhFoghlaim Ghairmiúil i measc Ceannairí Scoile agus Múinteoirí

Supporting the Professional Learning of School Leaders and Teachers

Oideachas Reiligiúnach

Leabhrán Foghlama Gairmiúla

2025-2026

CC BY NC

Clár ábhair **Leathanach**

Gluais Téarmaí	2
Smaointeoireacht ar Ghníomhú a Ghníomhachtú	3
Gnéithe de Ghníomhú Foghlaimeoirí	4
Gníomhaíocht: Dearadh Uilíoch don Fhoghlaim (DUF)	5
Machnamh ar Sheisiún 1	7
Plé: Foghlaim Chomhoibríoch in OR	8
Gníomhaíocht Foghlaim Chomhoibríoch	9
Gníomhaíocht Foghlaim ó Thaithí	10
Machnamh ar Sheisiún 2	11
Gníomhaíocht Chreata RIST	12
Machnamh ar Sheisiún 3	14
Mála Droma an Mhachnamh	15
Aguisín 1: SS OR Torthaí Foghlama	16
Appendix 2: Eolas ar Inneachar Oideolaíoch Teicneolaíochta	17
Aguisín 3: An Creat RIST	18
Naisc	19
Nótaí	20

Oide
Tacú leis an bhFoghlaim Ghairmiúil i measc Ceannairí Scoile agus Múinteoirí
Supporting the Professional Learning of School Leaders and Teachers

Gluais Téarmaí

Measúnuithe Rangbhunaithe (MRBnna)
Is é an cur síos is fearr ar seo ná gur ócáidí a mheasann ina ndéanann an múinteoir measúnú ar na daltaí ag baint úsáide as na tascanna sonracha atá leagtha amach i tsonraíocht an ábhair. Tá cur síos soiléir ar na tascanna, agus ar na critéir mheasúnaithe chun cabhrú le breithiúnas an mhúinteora. Faightear na critéir sna gnéithe cáilíochta a bhíonn nasctha le gach Measúnú Rangbhunaithe. Cé go bhfuil an measúnú cosúil leis an measúnú múnlaitheach a tharlaíonn gach lá sa rang, i gcás an Mheasúnaithe Rangbhunaithe déantar breithiúnas an mhúinteora a thaifeadadh le haghaidh Athbhreithniú ar Fhoghlaim agus Measúnú Ábhair agus úsáidtear é i dtuairisciú na scoile do thuismitheoirí agus do dhaltaí.

Gnéithe cáilíochta
Tacaíonn na gnéithe cáilíochta le breithiúnas an scoláire agus an mhúinteora ar na Measúnuithe Rangbhunaithe agus is iad na critéir a úsáidfidh múinteoirí chun obair an scoláire a mheas.

Measúnú Foirmitheach/ Múnlaitheach
Is éard atá i gceist le measúnú foirmitheach (nó múnlaitheach) ná múinteoirí agus scoláirí ag machnamh ar an gcaoi a bhfuil an fhoghlaim ag dul chun cinn agus ag cinneadh na chéad chéimeanna eile chun torthaí fiúntacha a chinntiú. Cuid ríthábhachtach den mheasúnú múnlaitheach is ea an t-aiseolas a thugann múinteoirí dá gcuid scoláirí. Trí réimse gníomhaíochtaí measúnaithe, cabhraíonn an múinteoir leis an dalta an méid atá bainte amach a aithint agus an áit a bhfuil spás ann le haghaidh tuilleadh foghlama agus forbartha. Clúdaíonn measúnú chun foghlama na gnéithe uile den mheasúnú foirmitheach ach go mbíonn sé dírithe go speisialta ar ról gníomhach a bheith ag an scoláire ina c(h)uid foghlama.

Próifíl Ghnóthachtála na Sraithe Sóisearaí
n PGSS tabharfar aitheantas anseo don ghnóthachtáil thar achair uile na foghlama de réir mar a oireann Ábhair, Gearrchúrsaí, Folláine, Aonaid tosaíochta foghlama, Achair fhoghlama eile. Beidh eilimintí uile an mheasúnaithe mar bhonn tagartha agus tuairiscithe don ghnóthachtáil ar a n-áirítear measúnú foirmitheach, leanúnach, Measúnuithe Rangbhunaithe agus gráid CSS ar a n-áirítear torthaí ó na scrúduithe stát-theistithe agus ó na Tascanna Measúnachta. Beidh formáid a chinnfear go naisiúnta ag PGSS. Beidh sé curtha le cheile ag an scoil agus faighte ag na scoláirí san Fhómhar I ndiaidh an triú bliain, nuair a bhíonn torthaí uile an mensurate ó CSS agus ón scoil ar fail agus deimhnithe.

Intinn Foghlama:
Is ráiteas é an intinn foghlama a chruthaíonn an múinteoir le haghaidh ceachta nó sraith de cheachtanna, ina ndéantar cur síos soiléir ar cad is mian leis an múinteoir a bheadh ar eolas ag na daltaí, a thuigfeadh siad agus a bheith in ann a dhéanamh mar thoradh ar na gníomhaíochtaí foghlama agus teagaisc.

Toradh Foghlama:
Is ráitis iad torthaí foghlama i tsonraíochtaí curaclaim chun cur síos a dhéanamh ar an eolas, ar an tuiscint, ar na scileanna agus ar na luachanna ba chóir don scoláire a bheith in ann a léiriú tar éis tréimhse foghlama.

Athbhreithniú ar Fhoghlaim agus ar Mheasúnú Ábhar (AFMÁ)
I gcruinnithe athbhreithnithe ar Fhoghlaim agus ar Mheasúnú Ábhair, roinnfidh agus pléifidh múinteoirí samplaí dá measúnuithe ar obair an scoláire agus tógfaidh siad comhthuiscint faoi chaighdeán fhoghlaim an scoláire. Beidh gach cruinniú Athbhreithnithe ar Fhoghlaim agus ar Mheasúnú Ábhair sainiúil don ábhar agus díreofar ar na Measúnuithe Rangbhunaithe a dhéanfaidh an bhliain ghrúpa ar leith.

Critéir Ratha
Bíonn na critéir ratha nasctha le na hintinní foghlama. Is é an múinteoir agus/nó an scoláire a fhorbraíonn iad agus déanann siad cur síos ar an gcuma a bheadh ar iarracht rathúil.

Measúnú Suimitheach
Bíonn an measúnú suimitheach nuair a úsáidtear é chun luacháil a dhéanamh ar fhoghlaim scoláirí ag deireadh an phróisis teagaisc nó tréimhse foghlama áirithe. Is é an cuspóir atá leis achoimre a dhéanamh ar ghnóthachtálacha na mac léinn agus a chinneadh ar léirigh scoláirí agus a tuiscint ar an bhfoghlaim sin agus cén pointe ar léirigh siad í gcomparáid le critéir ratha nó gnéithe cáilíochta chomhaontaithe.

Aonad Foghlama
Nascann aonad foghlama Torthaí foghlama ina leagann amach go soiléir cad ba chóir a bheith ar eolas ag na daltaí, intuigthe agus indéanta mar thoradh ar na gníomhaíochtaí foghlama agus teagaisc laistigh den aonad sin.

Smaointeoireacht ar Ghníomhú a Ghníomhachtú

Breithnigh

- An maith liom go dtugtar rogha dom ar an gcaoi a mbím ag foghlaim?
- An dtugaim rogha do mo chuid scoláirí?
- Cén chaoi?

Pléigí bhur gcuid freagraí i ngrúpaí

Am: 15 nóiméad

Gnéithe de Ghníomhú Foghlaimeoirí

Roghnaigh gné de ghníomhú foghlaimeoirí a bhfuil spéis agat ann.

Tabhair sampla den áit a spreagtar gníomhú i do sheomra ranga agus smaoinigh ar na bacainní is minice a tharlaíonn ina choinne sin

Am: 10 nóiméad

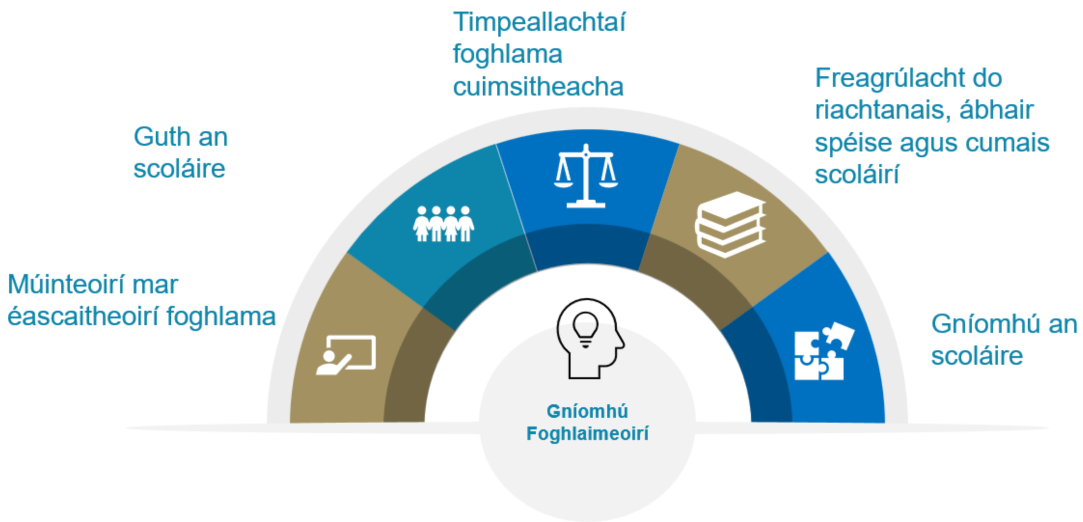

Gníomhaíocht: Dearadh Uilíoch don Fhoghlaim (DUF)

Bí i do ghrúpa sannta

Forbraigh eispéiris foghlama thacaíonn le gníomhaireacht bunaithe ar phrionsabail DUF

Time: 15 nóiméad

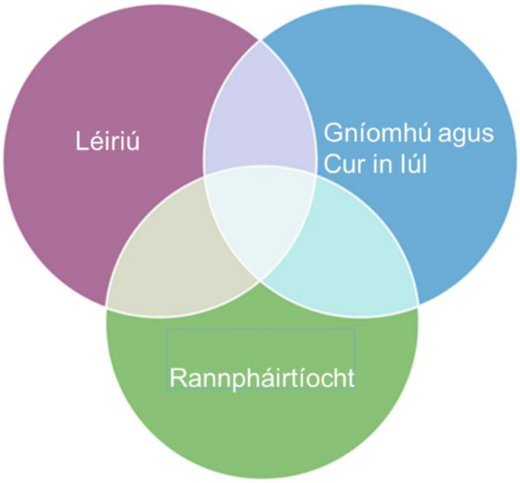

Torthaí Foghlama	Príomhfhoghlaim
2.7 fiosrú a dhéanamh ar an gcaoi ina dtéann teagasc reiligiúnach de chuid mór-reiligiúin dhomhanda amháin i ngleic le ceist ar ábhar buartha í don domhan faoi Láthair **3.1** scrúdú a dhéanamh ar fhoinsí difriúla luachanna agus ar na bealaí difriúla ina n-imríonn luachanna duine tionchar ar roghanna laethúla, ar chaidrimh, agus ar fhreagracht an as daoine eile **3.2** machnamh agus plé a dhéanamh faoi cad atá i gceist le moráltacht, faoin bhfáth go gcaithfidh daoine atá ina gcónaí sa tsochaí a bheith morálta agus faoi na tionchair agus na foinsí údaráis taobh thiar de chinnteoireacht mhorálta duine	**Beidh na mic léinn in ann ..** tuiscint a fháil ar thábhacht na moráltachta sa tsochaí • foinsí éagsúla moráltachta a aithint agus a mheas • iniúchadh a dhéanamh ar chreataí morálta dhá mhór-reiligiún dhomhanda (m.sh., an Chríostaíocht, Ioslam) agus dearcadh domhanda neamh-reiligiúnach (m.sh., daonnachas) • scileanna smaointeoireacht chriticiúil a fhorbairt chun anailís a dhéanamh ar na peirspictíochtaí éagsúla seo agus iad a chur i gcomparáid. • machnamh a dhéanamh ar a luachanna féin agus ar a bpróisis chinnteoireacht mhorálta féin • Gabhaigí isteach sa ghrúpa a sannadh daoibh • Forbraígí eispéiris foghlama a thacóidh le gníomhú foghlaimeoirí bunaithe ar phrionsabail DUF

Oide
Tacú leis an bhFoghlaim Ghairmiúil i measc Ceannairí Scoile agus Múinteoirí
Supporting the Professional Learning of School Leaders and Teachers

Modhanna Iolracha Rannpháirtíochta	Modhanna Iolracha Léirithe	Modhanna Iolracha Gníomhaíochta agus Cur in Iúl

Oide
Tacú leis an bhFoghlaim Ghairmiúil i measc Ceannairí Scoile agus Múinteoirí
Supporting the Professional Learning of School Leaders and Teachers

Machnamh ar Sheisiún 1

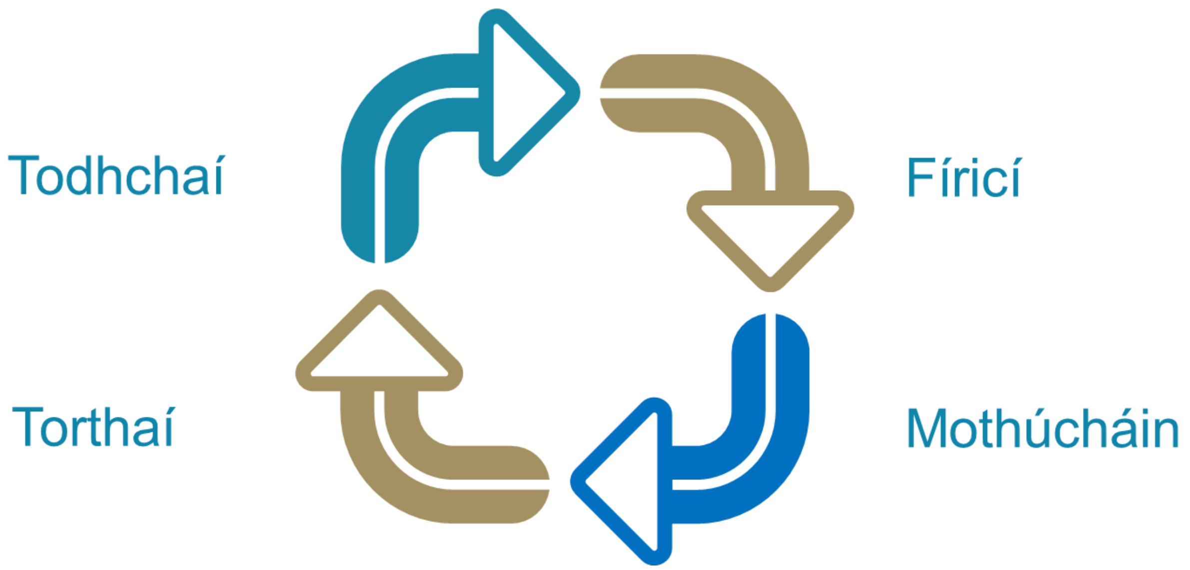

Plé : Foghlaim Chomhoibríoch in OR

Cad iad na deiseanna agus na dúshláin a bhaineann le scoláirí a bheith ag obair go comhoibríoch in OR?

Gníomhaíocht Foghlaim Chomhoibríoch

Plé: an pointe a chuir tú leis an léarscáil le do ghrúpa

Le do ghrúpa, roghnaigh pointe amháin a chuireann ball den ghrúpa leis agus forbair eispéireas foghlama comhoibríoch bunaithe ar an bpointe sin a thacaíonn le gníomhú.

Am: 15 nóiméad

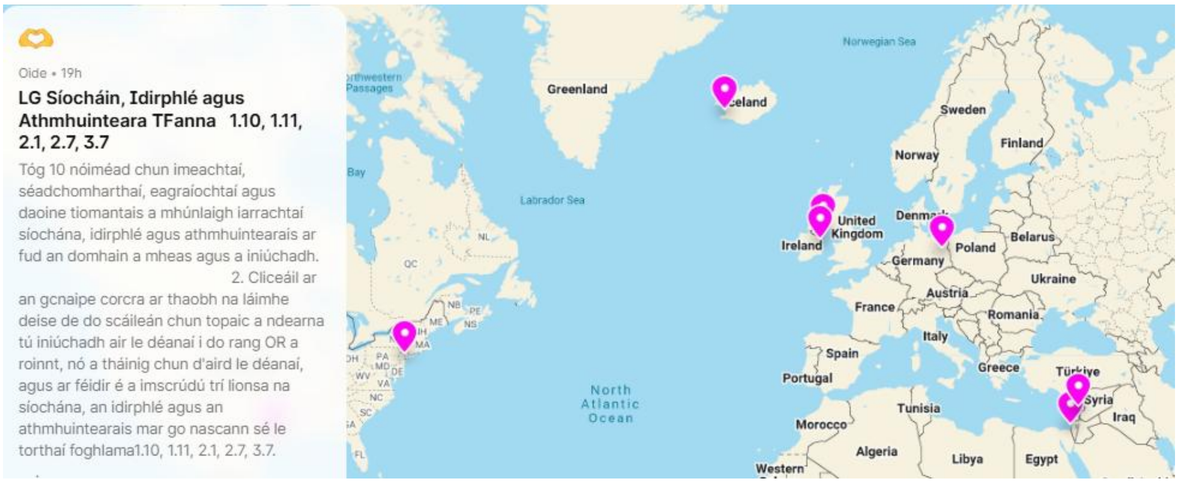

Gníomhaíocht Foghlaim ó Thaithí

Iniúch Cén áit agus cén chaoi a n-úsáidfeá foghlaim ó thaithí chun cabhrú le do rang OR

Pléigh agus breac síos na smaointe sin le do ghrúpa ag úsáid Mata Boird

Am: 20 nóiméad

[Aguisín 1: SS OR Torthaí Foghlama]

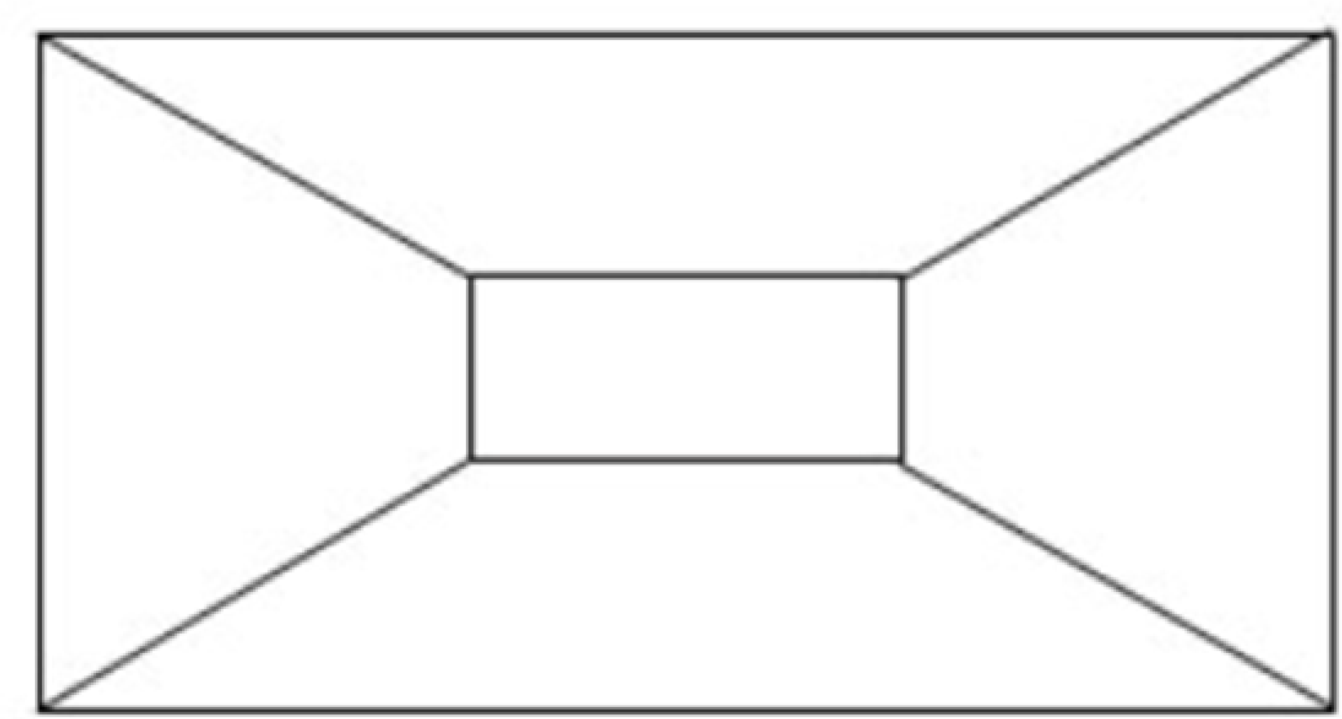

Oide
Tacú leis an bhFoghlaim Ghairmiúil i measc Ceannairí Scoile agus Múinteoirí
Supporting the Professional Learning of School Leaders and Teachers

Machnamh ar Sheisiún 2

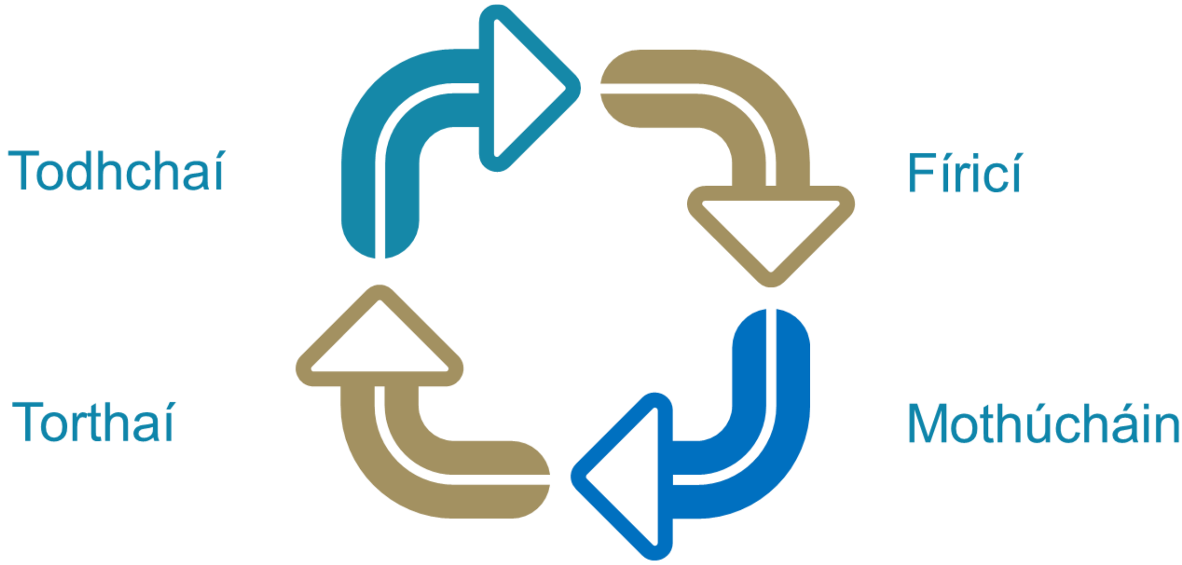

Gníomhaíocht Chreata RIST

Roghnaigh do ghrúpa sannta

Úsáid an creat RIST chun cabhrú leat leideanna a thógáil chun bord roghanna a chruthú chun tacú le gníomhú agus le foghlaim chomhoibríoch
Cad é a d'oibrigh go maith / B'fhearr fós dá mba rud é
[Appendix 3: an creat RIST]

Am: 20 nóiméad

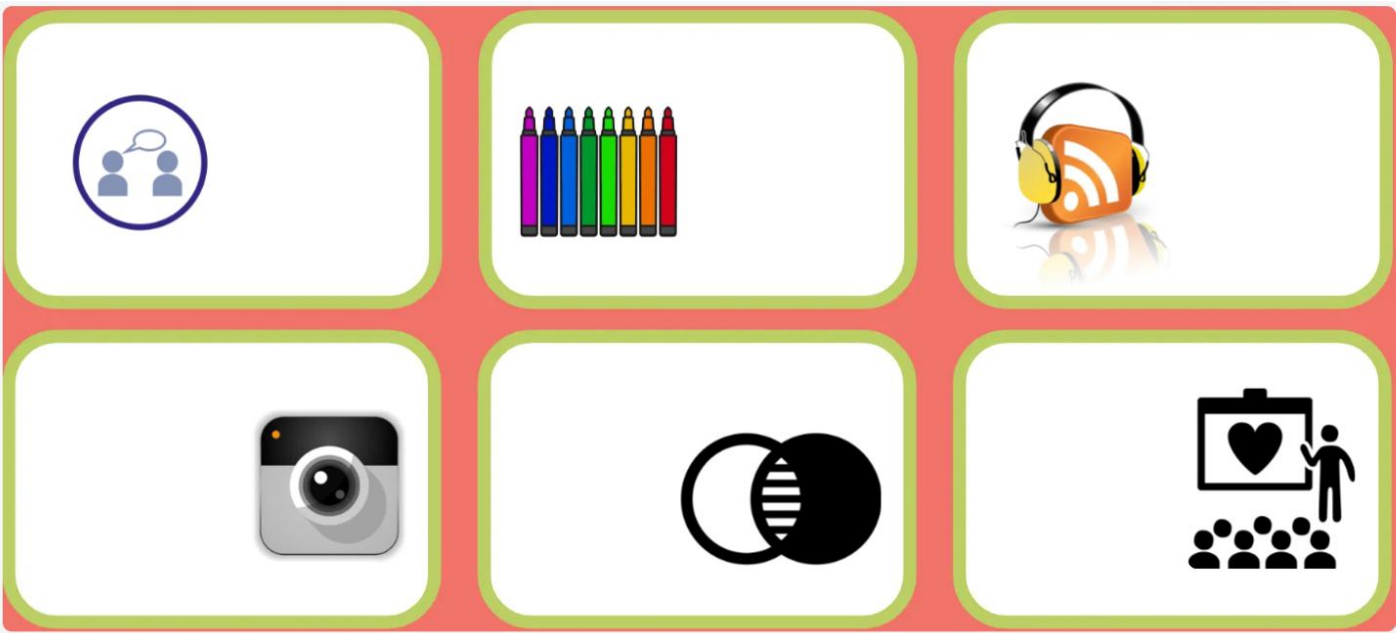

Oide
Tacú leis an bhFoghlaim Ghairmiúil i measc Ceannairí Scoile agus Múinteoirí
Supporting the Professional Learning of School Leaders and Teachers

Nithe ar éirigh go maith leo...

Nithe ab fhearr fós...

Oide

Tacú leis an bhFoghlaim Ghairmiúil i measc Ceannairí Scoile agus Múinteoirí

Supporting the Professional Learning of School Leaders and Teachers

Machnamh ar Sheisiún 3

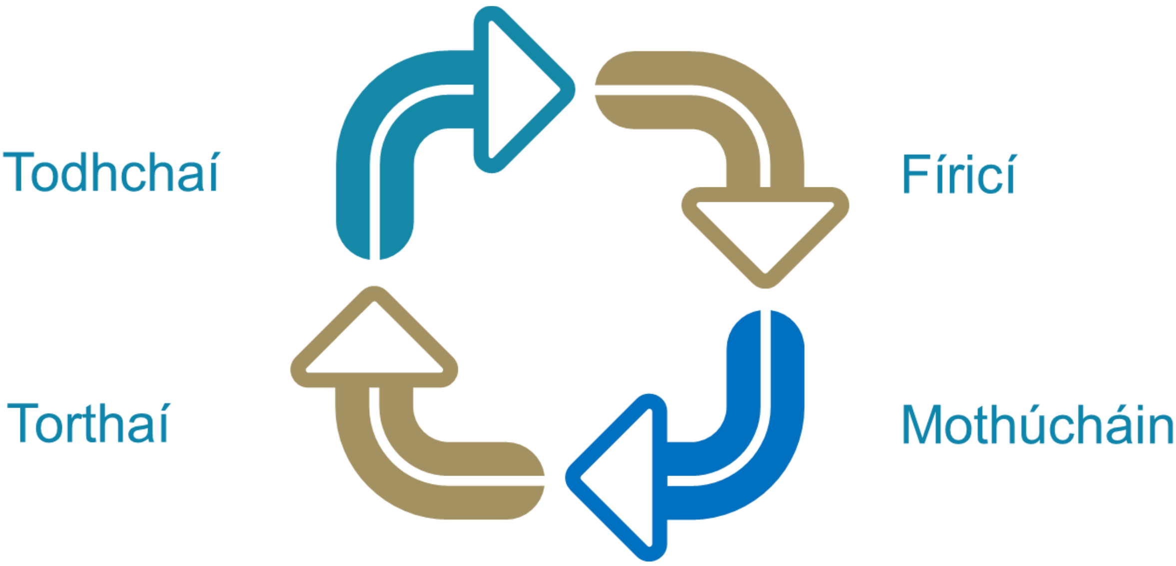

Mála Droma an Mhachnamh

Tar éis an lae inniu …

Cad a thabharfaidh mé liom/ a thabharfaidh muid linn?

Cad a fhágfaidh mé / muid taobh thiar díom/dinn?

Cad é rud amháin ar mhaith liom/linn díriú air agus mé / muid ag leanúint ar aghaidh le mo thuras / ár dturas?

Aguisín 1: SS OR Torthaí Foghlama

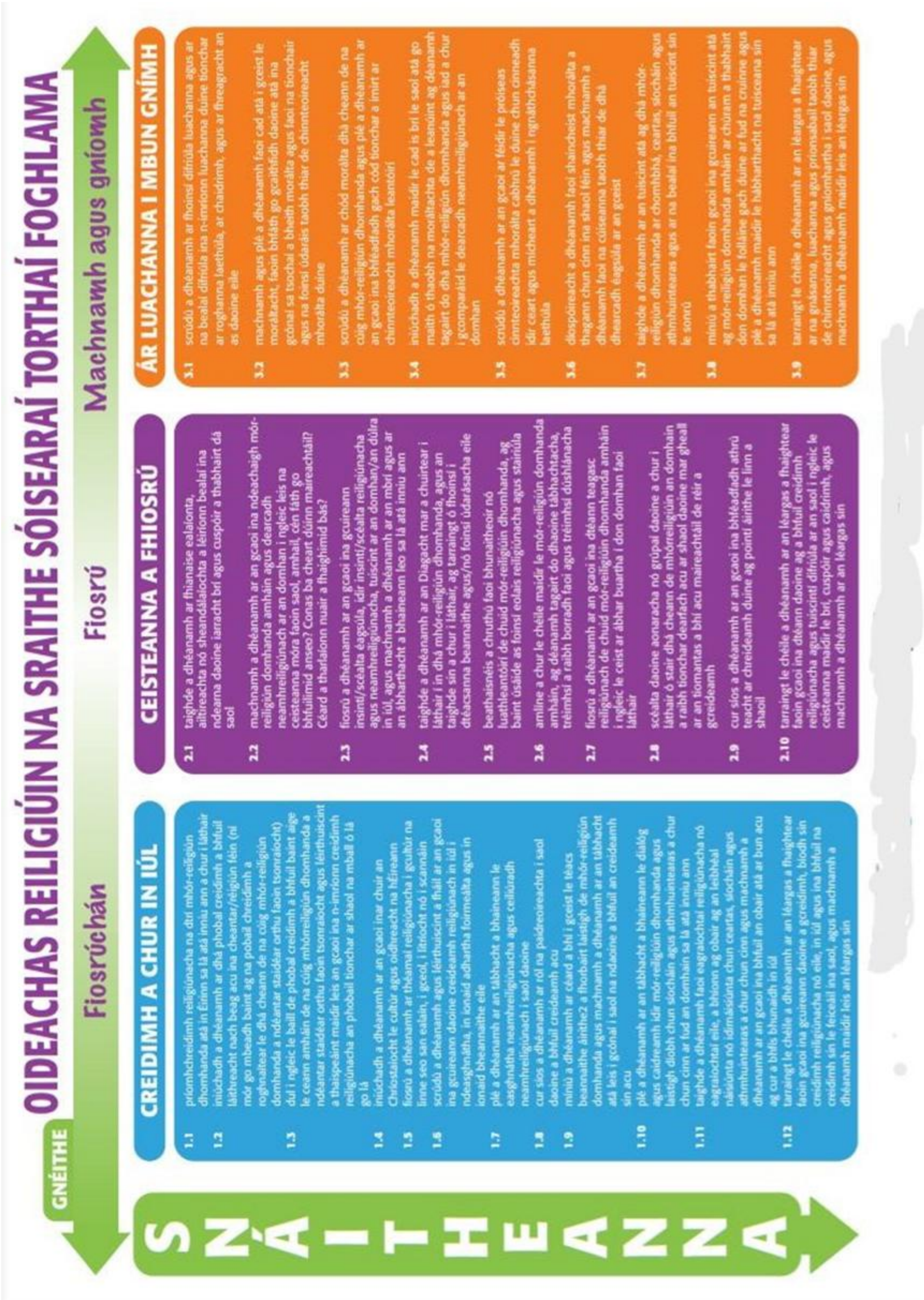

Oide
Tacú leis an bhFoghlaim Ghairmiúil i measc Ceannairí Scoile agus Múinteoirí
Supporting the Professional Learning of School Leaders and Teachers

Appendix 2: Eolas ar Inneachar Oideolaíoch Teicneolaíochta

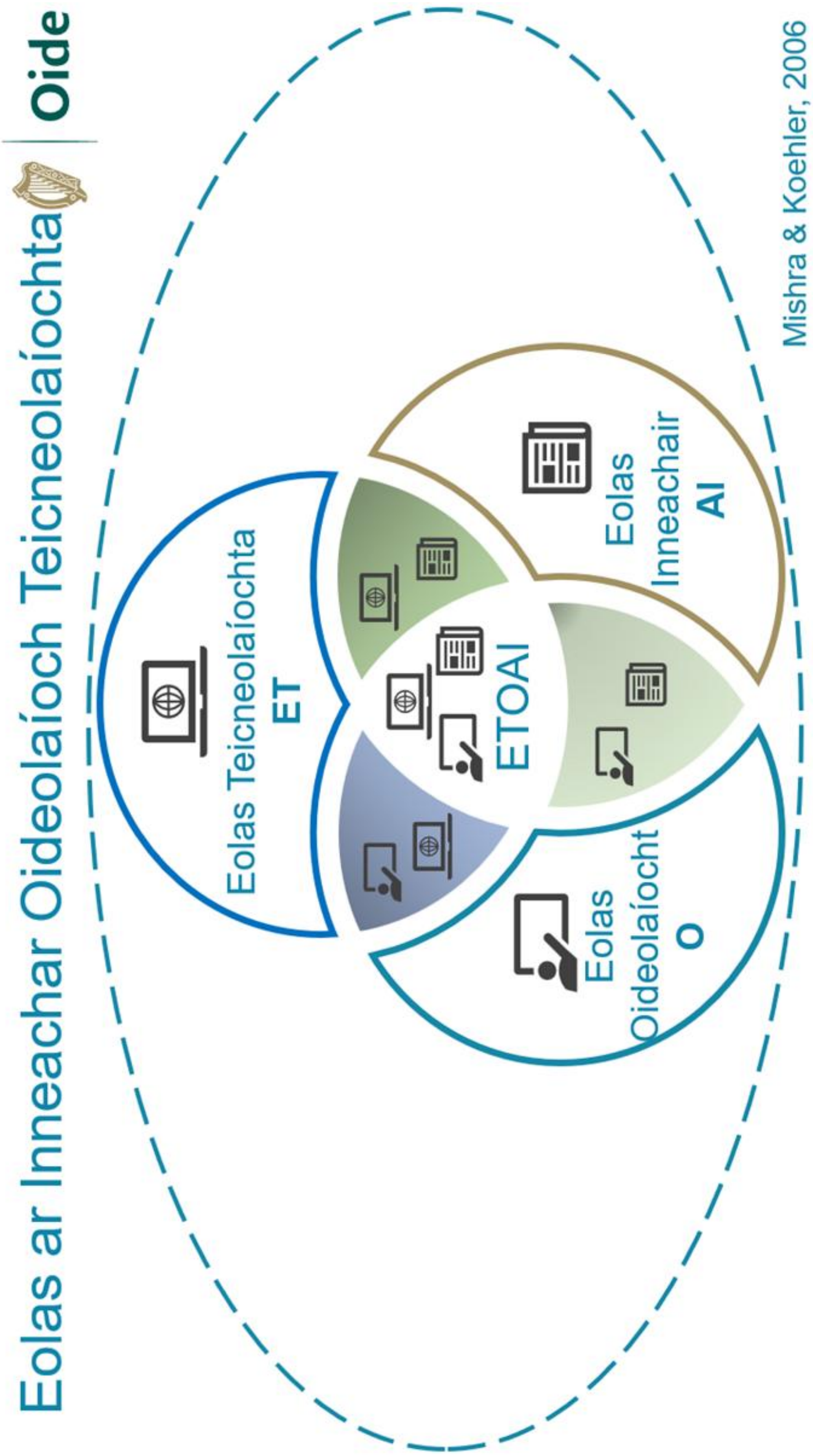

Aguisín 3: an Creat RIST

Naisc

- OR Oide Leathanach Baile Nasc
- EFG 2025-26 Padlet Nasc
- IS sa Seomra OR Padlet Nasc
- DUF CAST Leathanach Baile Nasc
- Príomhscileanna na Sraithe Sóisearaí CNCM : Ag Obair le Daoine Eile Nasc
- webwise.ie

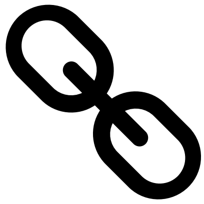

Nótaí

Oide
Tacú leis an bhFoghlaim Ghairmiúil i measc Ceannairí Scoile agus Múinteoirí
Supporting the Professional Learning of School Leaders and Teachers